

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet / Tanszék	Magyar Irodalomtudományi Intézet
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Alapképzés BA
1.6 Szak / Képesítés	Magyar nyelv és irodalom

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	LLM3063 A 18-19. századi magyar irodalom kortárs reprezentációi							
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Biró Annamária							
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Biró Annamária							
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	1	2.6 Az értékelés módja	Írásbeli	2.7 A tantárgy típusa	Tartalma szerint	DS
							A tantárgy jellege (kötelező/választható/faktultatív)	kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium	1
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	28	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium	14
A tanulmányi idő elosztása:					
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					11
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					28
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					25
Konzultáció					4
Vizsgák					2
Más tevékenységek.....					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	70				
3.8 A félév össz-óraszama	98				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	
5.2 A szeminárium lebonyolításának feltételei	

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	C1.1 A fogalmak meghatározása, az általános nyelvészeti, az irodalomelméleti és a komparatiztikai szaknyelv jellegzetességeinek felismerése példázása; a humántudományok interdiszciplináris elemzési módszereinek ismerete. C1.2 A világ- és összehasonlító irodalom változásainak és a központi témáinak meghatározása és leírása, az általános nyelvészeti változások leírása és a modern irodalomelmélet fogalmainak, nézőpontjainak és módszereinek leírása. C1.3 Az általános nyelvészet, az irodalomelmélet és a komparatiztika fogalmainak alkalmazása a kutatásban és az irodalmi/kulturális jelenségek viszonylatában. Az irodalmi diskurzus kapcsolata a kulturális diskurzussal általában, valamint a tudományossal. C1.4 A nézetek és elméleti irányzatok kritikai megközelítése az irodalom és a nyelv tanulmányozása során.
Általános kompetenciák	CT1 A nyelv és irodalom szakterület szempontjainak használata figyelembe véve a szakmai etikát. CT2 Kapcsolatteremtés csoportban; interperszonális kommunikáció és szerepvállalás.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	Kortárs irodalmi szövegek és filmfeldolgozások viszonya az irodalmi hagyományhoz.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzése	Az előadások azokat az elméleti kereteket tekintik át, amelyek hozzájárulnak a kortárs kulturális termékek hagyománykezelési módszereinek megismeréséhez. A szemináriumokon olyan szövegek és filmek elemzésére kerül sor, amelyek 18-19. századi irodalmi szövegek, jelenségek, személyek reprezentációjára vállalkoznak.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés, tervezés. Reprerentációelméletek	Problémafelvetés és a hallgatók előzetes tájékozottságának felmérése	
2. Kortárs történelmi regény. Elméleti háttér	Előadás, fogalommagyarázatok	
3. Életmű és ideológia a kortárs irodalomban (Péterfy Gergely, <i>A kitömött barbár</i> , Kazinczy életműve, a felvilágosodás ideológiájának problémaköre)	Előadás, fogalommagyarázatok	
4. Történelmi figurák és fiktív szereplők továbbélése (Szilasi László, Garaczi László, Láng Zsolt regényei alapján)	Előadás, fogalommagyarázatok	
5. Weöres Sándor: Psyché – a korszakteremtés módozatai	Fogalom-tisztázó magyarázat	
6. A 18-19. századi lírai hagyomány kortárs megjelenítései (Borbély Szilárd, Kovács András Ferenc, kortárs közéleti líra, Petőfi-átiratok)	Fogalom-tisztázó magyarázat	
7. Reformkori költészet és kortárs közéleti líra (Édes hazám c. kötet)	Párbeszédre épülő előadás	
Bibliográfia		

Bokányi Péter, „*Ahogyan sohasem volt.*” *A történelmi regény változatai napjaink irodalmában*

Rácz I. Péter: A történelmi narratíva poétikai szerepe a mai magyar irodalomban. Márton László, Láng Zsolt, Háy János és Darvasi László regényei. Prae, 2000. 1–2. sz.

Hayden White: A történelem poétikája. Narratológiai kihívás a történetírásban. Aetas, 2001. 1. sz.

Hanna Pitkin, The Concept of Representation, University of California Press, Berkeley – Los Angeles, 1967.

Serge Moscovici, A szociális reprezentációk elmélete = Uő.: Társadalom-lélektan. Válogatott tanulmányok, Osiris, Budapest, 2002, 210–289.

8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Szervezés, az olvasmányok, a munkamenet megbeszélése, ráhangolódás a tematikára	közös szövegértelmezés, csoportmunka, összehasonlító elemzés	
2. Batsányi János a kortárs irodalomban (történelmi alakok, ideológiák reprezentációja) Márton László: <i>Minerva búvóhelye</i>	közös szövegértelmezés, csoportmunka, összehasonlító elemzés	
3. Batsányi János a kortárs irodalomban (történelmi alakok, ideológiák reprezentációja) Márton László: <i>Minerva búvóhelye</i>	közös szövegértelmezés, csoportmunka, összehasonlító elemzés	
4. Párhuzamos életrajzok: Láng Zsolt: <i>Bolyai</i> (részletek)	közös szövegértelmezés, csoportmunka, összehasonlító elemzés	
5. Motívumok átöröklődése a 19. századból a 20. századba: Weöres Sándor: <i>Psyché</i>	közös szövegértelmezés, csoportmunka, összehasonlító elemzés	
6. Hitelesség és kísérleti film: Bódy Gábor: <i>Nárcisz és Psyché</i>	közös szövegértelmezés, csoportmunka, összehasonlító elemzés	
7. Csokonai motívumkészlete és Borbély Szilárd költészete: <i>Ámor és Psyché-szekvenciák</i>	közös szövegértelmezés, csoportmunka, összehasonlító elemzés	

Bibliográfia

BÁN Zoltán András, Bevezetés a Psyché-analízisébe, Beszélő, 1998, 3. sz. [online]:
<http://beszelo.c3.hu/cikkek/bevezetes-a-psyche-analizisbe>

BÉNYEI Péter, A történelmi regény műfajkonstituáló tényezőinek meghatározási kísérlete. *Studia Litteraria Iuvenum* 37, 1999, 55–89.

LABÁDI Gergely: A magyar költő idegen messze földön. Márton László: *Minerva búvóhelye*. *Forrás*, 2007/2, 90–92.

MARGÓCSY István: *Vigasztalanságok* könyve. *Holmi*, 2007/2. <http://www.holmi.org/2007/02/ket-biralategy-konyvrol>

9. A szakmai területek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvadásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával

Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp a megyei tanfelügyelőségekkel.

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési szempontok	10.2 Értékelési módok	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Jártasság a témában és a szakirodalomban	Írásbeli vizsga	50%
	A megadott vizsgafeladatra koncentráció, adekvát kifejezőmód		
10.5 Szeminárium	1. Szemináriumi tevékenység, csoportmunkában való részvétel	A kiválasztott szépirodalmi szöveg értelmezésének relevanciája, problémaérzékenység, eredetiség, pontos és érthető fogalmazásmód, adekvát fogalomhasználat, a dolgozat strukturáltsága, szakszerű idézés és hivatkozás, helyesírás.	50%
10.6 Minimális követelmények			
• A kötelező szakirodalom elolvasása • Jelenlét a szemináriumon (2 hiányzás megengedett) • A félév során egyszer szemináriumi vitaindítót tartani • 5 oldalas dolgozat megírása • Kollokviumi kérdés az előadás és szeminárium anyagából			

A kitöltés időpontja 2024. 04. 15.	Az előadásért felelős tanár aláírása 	A szemináriumért felelős tanár aláírása
Az intézeti jóváhagyás időpontja	Az intézetvezető aláírása	
A dékáni jóváhagyás időpontja	A felelős dékánhelyettes aláírása	A kar pecsétje